

Byggföretagens yttrande av Promemoria Ny myndighet för miljöprövning

Byggföretagen är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och organiserar cirka 4000 bygg-, anläggnings- och specialföretag.

Byggföretagen noterar att vår organisation inte är remissinstans i frågan. Miljöprövning är dock en central fråga för våra medlemsföretag, för samhällsbyggandet från norr till söder. Vidare är täktprövning den enda verksamhetsprövning som specifikt nämns i remissen. Täkter och tillgång till bergmaterial är en absolut förutsättning för bygg- och anläggningssektorn, för den dagliga verksamheten och ur ett beredskapsperspektiv. Byggföretagen anser därför promemorians innehåll, och beaktandet av vårt svar, högst relevant.

Med det sagt tillstyrker Byggföretagen att en ny myndighet för miljöprövning inrättas och att denna myndighet har samordningsansvar för tillstånds- och samrådsprocesser. Nedan förs resonemang i detalj.

Myndighetens organisation, placering och uppdrag

Att etablera en ny myndighet kräver resurser, såväl personella som ekonomiska. Med rätt förutsättningar finns goda chanser att en ny myndighet kan realisera de förbättringsmöjligheter som identifieras i Miljöprövningsutredningen. Den geografiska fördel som Miljöprövningsdelegationerna har med placering runt om i landet behöver inte gå om intet även om myndigheten geografiskt är lokaliserad på en plats. En modern myndighet med moderna arbetssätt torde klara att förstå geografiska skillnader, liksom skillnader i prövning mellan olika typer av verksamheter. Att fokusera resurser på den operativa verksamheten snarare än overheadkostnader, vilka oundvikligen blir högre med flera kontor, ter sig mest ansvarsfullt. Därtill är förhoppningen att de negativa effekter som den geografiska spridningen som miljöprövningen idag möter, i fråga om olika tolkningar och bedömningar, minimeras med en samlad verksamhet.

I Produktivitetskommissionens delbetänkande¹ skrivs att det bör övervägas att lyfta tillbaka det regionala utvecklingsperspektivet till länsstyrelsen från regionerna för att det i högre utsträckning ska finnas kompetens och möjligheter att beakta tillväxtfaktorer vid tillståndsgivning. Vi ser det värdefullt att det i den nya miljöprövningsmyndigheten uppdragsbeskrivning tydliggörs att den ska beakta nationell och regional tillväxt inom ramen för sin verksamhet.

Samrådsprocesser

Byggföretagen är angelägna om smidiga och förutsägbara processer. Vi anser ett offentligt samråd är bra och detta bör komma tidigt i processen för att tidigt kunna identifiera vilka eventuella motsättningar som finns och hur dessa bör hanteras. Vi är dock tveksamma till möjligheten till frivilliga samråd. Vi ser två risker med dessa. Dels att de genom praxis blir ett krav, det får inte ligga verksamhetsutövare till last om ett frivilligt samråd ej skett. Dels att berörda parter av strategiska skäl väljer att lämna informationen sent i processen under det offentliga samrådet, dvs håller på information för att försvåra processen.

Täktprövning

Täktärenden utgör en mycket stor del av dagens miljöprövning och behovet av enhetlig hantering är betydande. I promemorians avsnitt 6.1 står att Miljöprövningsmyndigheten ska avvakta med prövningen av tillstånd för en täkt om länsstyrelsen eller kommunen överväger att meddela föreskrifter till skydd för grundvattnet. Här vill Byggföretagen lyfta att begreppet ”överväger” är otydligt vilket gör att det saknas förutsägbara krav på vilket underlag och arbetsinsats som krävs från länsstyrelsen för att prövningen ska pausas. Utgångspunkten bör vara att en sådan täktprövning som huvudregel ska fortgå och inom ramen för miljöbedömningen beakta de objektiva faktorer som gör grundvattenområdet skyddsvärt. Endast om det föreligger särskilda skäl bör det vara aktuellt att pausa den pågående tillståndsprövningen. Allt annat riskerar att leda till lång och omotiverad tidsutdräkt i pågående tillståndsprövningar.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Sigrid Granström, expert energi- och miljöpolicy, sigrid.granstrom@byggforetagen.se alternativt 0724065309.

BYGGFÖRETAGEN

Catharina Elmsäter-Svärd
Verkställande direktör

¹ Goda möjligheter till ökat välbefinnande Kap 6 ([Goda möjligheter till ökat välbefinnande, SOU 2024:29](#))